

sygn. akt VII U 1100/21

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

17 grudnia 2021 r.

Sąd Okręgowy Warszawa-Praga w Warszawie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w następującym składzie:

Przewodniczący SSO Małgorzata Kosicka

po rozpoznaniu 17 grudnia 2021 r. na posiedzeniu niejawnym w Warszawie

odwołania G. K.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddziału w W.

z 21 czerwca 2020 r., znak (...)

o wypłatę emerytury

oddala odwołanie.

Sygn. akt VII U 1100/21

UZASADNIENIE

29 lipca 2021 r. G. K. wniósł odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. z 21 czerwca 2021 r. znak: (...) na podstawie której dokonano wyliczenia i jednocześnie zawieszenia jego emerytury z powodu uprawnień do emerytury mundurowej wypłacanej przez Wojskowe Biuro Emerytalne. Wnosząc o wypłatę emerytury odwołujący wyjaśnił, że otrzymywana przez niego emerytura wojskowa nie może już zostać podwyższona w oparciu o składki „cywilne”. Wobec powyższego zdaniem odwołującego skoro przepracował wiele lat po uzyskaniu emerytury mundurowej i opłacał z tego tytułu składki, to należy mu się również emerytura z ZUS. W ocenie odwołującego ZUS przy wydaniu decyzji powinien wziąć pod uwagę nowe okoliczności, które pojawiły się w związku z wyrokiem Sądu Najwyższego z 24 stycznia 2019 r. sygn. akt I UK 426/17 w sprawie możliwości pobierania dwóch emerytur wypracowanych w odrębnych systemach. Dodatkowo wskazał, że w jego przypadku przepisy nie pozwalają już na wykorzystanie stażu „cywilnego” w emeryturze wojskowej, tym samym nie jest to kwestia wyboru emerytury (odwołanie k. 3 a.s.).

W odpowiedzi na odwołanie Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. wniósł o jego oddalenie na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. Uzasadniając swoje stanowisko w sprawie organ rentowy wyjaśnił, że na mocy skarżonej decyzji przyznał wnioskodawcy emeryturę w oparciu o art. 26 ustawy emerytalnej, przy czym wypłata świadczenia została zawieszona, ponieważ ubezpieczony pobiera emeryturę z Wojskowego Biura Emerytalnego. Odwołujący nie złożył wniosku o wypłatę emerytury. Odnosząc się do argumentacji odwołującego organ rentowy powołał się na treść art. 2 ust. 1 pkt 1 i art. 95 ust. 2 ustawy emerytalnej oraz art. 15a ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych i ich rodzin wskazując, że z uwagi na przytoczone przepisy nie jest możliwe wypłacanie obu świadczeń (odpowiedź na odwołanie k. 4 a.s.).

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

G. K. posiada uprawnienia do emerytury wojskowej począwszy od 1 września 1992 r. Do ustalenia prawa do emerytury wojskowej oraz wysokości świadczenia uwzględniono ubezpieczonemu okres służby wojskowej od 25 września 1970 r. do 31 sierpnia 1992 r. (pismo (...) z 24.05.2021 r. k.38 a.r.).

Po przejściu na emeryturę wojskową G. K. był zatrudniony w:

- Instytucie (...) od 1 października 1994 r. do 31 lipca 1995 r. na stanowisku wartownika,
- Stacji Sanitarно-Epidemiologicznej (...) M. od 1 sierpnia 1995 r.,
- Jednostce Wojskowej nr (...) w okresie od 1 sierpnia 1995 r. do 15 kwietnia 1998 r.,
- Polskim Kontyngencie Wojskowym w (...) w L. w okresie od 14 kwietnia 1998 r. do 29 kwietnia 1999 r.,
- (...) Stacji Sanitarно-Epidemiologicznej w M. w okresie od 10 maja 1999 r.

(świadczenia prac k. 5 a.r., k. 13 a.r., umowy o pracę k. 6-9 a.r. k. 14 a.r., zaświadczenie o zatrudnieniu i wynagrodzeniu k. 11 a.r.)

Do wysługi emerytalnej mającej wpływ na wysokość świadczenia – emerytury wojskowej – przyjęto okres zatrudnienia/ubezpieczenia wykonywany po zwolnieniu ze służby: od 1 października 1994 r. do 3 lipca 1995 r., od 22 lipca 1995 r. do 31 lipca 1995 r., od 1 sierpnia 1995 r. do 14 kwietnia 1998 r., od 15 kwietnia 1998 r. do 31 grudnia 1998 r., od 1 stycznia 1999 r. do 28 kwietnia 1999 r., od 11 maja 1999 r. do 18 września 2001 r., od 26 września 2001 r. do 22 stycznia 2002 r., od 29 stycznia 2002 r. do 31 stycznia 2003 r., od 1 lutego 2003 r. do 15 grudnia 2003 r., od 20 stycznia 2004 r. do 25 grudnia 2005 r., od 28 grudnia 2005 r. do 22 stycznia 2006 r., od 26 stycznia 2006 r. do 12 lipca 2007 r., od 22 lipca 2007 r. do 30 września 2007 r., od 1 października 2007 r. do 31 grudnia 2007 r. i od 1 stycznia 2008 r. do 31 marca 2008 r. (pismo (...) z 24.05.2021 r. k.38 a.r.).

29 kwietnia 2021 r. G. K. zwrócił się do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. z wnioskiem o emeryturę. Po rozpoznaniu powyższego wniosku organ rentowy 21 czerwca 2021 r. wydał decyzję znak: (...) na podstawie której przyznał G. K. emeryturę od 1 kwietnia 2021 r. Wysokość emerytury została obliczona na podstawie art. 26 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych i wyniosła 2.091,96 zł. Jednocześnie organ rentowy zawiesił jej wypłatę z powodu zbiegu prawa do więcej niż jednego świadczenia, wskazując że może być wypłacane tylko jedno świadczenie – wyższe lub wybrane przez ubezpieczonego. Wskazał również, że powodem zawieszenia wypłaty świadczenia jest kontynuowanie zatrudnienia (wniosek o emeryturę, k. 1-3 a.r.; decyzja ZUS z 21.06.2021 r. k. 40 a.r.).

Powyższy stan faktyczny sąd ustalił na podstawie zebranych w sprawie dowodów z dokumentów znajdujących się w aktach rentowych (a.r.), z wymienieniem kart poszczególnych akt. Dowody te nie budziły zastrzeżeń i zostały uznane przez Sąd w całości za wiarygodne. Stan faktyczny był przy tym bezsporny, spór koncentrował się natomiast na interpretacji przepisów ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Sąd zważył, co następuje:

Przedmiotem sporu w toczącym się postępowaniu jest prawo ubezpieczonego do wypłaty zawieszony emerytury z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w sytuacji zbiegu tego świadczenia z emeryturą wojskową.

Sąd, analizując wskazany problem, miał na względzie, że zagadnienie pobierania zbiegających się świadczeń emerytalnych i rentowych, w tym emerytury nabywanej z powszechnego ubezpieczenia społecznego oraz wojskowej emerytury czy renty inwalidzkiej przyznawanej w oparciu o przepisy dotyczące zaopatrzenia emerytalnego żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin, jest objęte regulacją art. 95 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach

z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jedn.: Dz. U. z 2021r., poz. 291 – dalej jako ustawa emerytalna), który wprowadza regułę pobierania jednego świadczenia. Z tego wynika, że w razie zbiegu prawa do emerytury lub renty uregulowanych w ww. ustawie o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych z prawem do świadczeń przewidzianych w odrębnych przepisach z zakresu zabezpieczenia społecznego, niezależnie od ich ubezpieczeniowego czy też zaopatrzeniowego charakteru, obowiązuje ogólna zasada wypłaty jednego świadczenia. Z treści art. 95 ust. 1 i ust. 2 ustawy emerytalnej wynika nie budząca wątpliwości zasada prawa ubezpieczeniowego, zakładająca prawo do pobierania jednego świadczenia (wyższego lub wybranego przez uprawnionego) w sytuacji tzw. zbiegu u jednej osoby prawa do kilku świadczeń przewidzianych w tej ustawie, jak również w razie zbiegu prawa do emerytury lub renty określonych w ustawie emerytalnej z prawem do świadczeń przewidzianych w przepisach o zaopatrzeniu emerytalnym, między innymi żołnierzy zawodowych.

Reguła pobierania jednego świadczenia emerytalno-rentowego znalazła swoje odzwierciedlenie również w art. 7 ustawy z dnia 10 grudnia 1993r. o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin (tekst jedn. Dz. U. z 2020r., poz. 586 – dalej jako ustawa zaopatrzeniowa), który to przepis stanowi, iż w przypadku zbiegu prawa do emerytury lub renty przewidzianych w tejże ustawie zaopatrzeniowej z prawem do emerytury lub renty określonym w odrębnych przepisach (w szczególności w ustawie o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych) wypłaca się świadczenie wyższe lub wybrane przez osobę uprawnioną, jeżeli przepisy szczególne nie stanowią inaczej.

Przywołane powyżej unormowania, zarówno art. 95 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, jak i art. 7 ustawy zaopatrzeniowej wykluczają zatem możliwość wypłaty zbiegających się świadczeń wojskowych ze świadczeniami z ubezpieczeń powszechnych, poza wskazanymi przez ustawodawcę wyjątkowymi sytuacjami. Zasada pobierania jednego świadczenia doznaje wyjątku, między innymi w art. 96 ust. 1 ustawy emerytalnej, który w punkcie 1 odnosi się do renty inwalidy wojennego i wojskowego, którego niezdolność do pracy pozostaje w związku ze służbą wojskową, w punkcie 2 dotyczy prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy spowodowanej pobytem w miejscach, o których mowa w art. 3 i 4 ust. 1 ustawy z 24 stycznia 1991 r. o kombatantach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego (Dz. U. z 2020 r., poz. 517); natomiast w punkcie 3 odnosi się do prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy spowodowanej wypadkiem przy pracy, wypadkiem w drodze do pracy lub z pracy lub chorobą zawodową, co znajduje rozwinięcie w art. 26 ust. 1 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych. Z kolei wyjątek od ogólnych zasad wypłacania jednego świadczenia, wynikający z art. 95 ust. 2 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, dotyczy przypadku emerytur wojskowych obliczonych na podstawie art. 15a ustawy z 10 grudnia 1993r. o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin, to jest emerytury żołnierza, który został powołany do zawodowej służby wojskowej po raz pierwszy po dniu 1 stycznia 1999r.

Przywołane powyżej unormowania, zarówno art. 95 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, jak i art. 7 ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych wykluczają możliwość wypłaty zbiegających się świadczeń wojskowych ze świadczeniami z ubezpieczeń powszechnych, poza wskazanymi wyżej wyjątkowymi sytuacjami. Wypada przy tym zaznaczyć, iż zasada prawa do pobierania tylko jednego świadczenia z zakresu zabezpieczenia społecznego nie jest nowa i została do ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych przejęta z ustawy z 14 grudnia 1982r. o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin. Zagadnienie związane z prawem do pobierania jednego ze zbiegających się świadczeń emerytalno-rentowych zostało również omówione w orzecznictwie Sądu Najwyższego. Warto przy tym zaznaczyć, że w dacie, kiedy zostało złożone odwołanie, judykatura nie była w tym względzie jednolita. Między innymi w wyrokach z dnia 4 grudnia 2013r. (II UK 223/13, LEX nr 1394110), z dnia 8 maja 2012r. (II UK 237/11, OSNP 2013, nr 7-8, poz. 91) oraz z dnia 24 maja 2012r. (II UK 261/11, LEX nr 1227967), Sąd Najwyższy opowiedział się przeciwko możliwości jednoczesnego pobierania świadczenia wypłacanego z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz z zaopatrzenia emerytalnego żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin. Natomiast w innych orzeczeniach, szczególnie tych, na jakie powołała się strona odwołująca się w treści odwołania (wyrok Sądu Najwyższego z 24 stycznia 2019 r., I UK 426/17), wskazano że o zastosowaniu

wyjątku od zasady wypłacania jednego świadczenia decyduje brak możliwości obliczenia emerytury wojskowej przy uwzględnieniu „cywilnego” stażu emerytalnego, a nie data przyjęcia żołnierza zawodowego do służby wojskowej.

Ostatecznie, rozstrzygając różne poglądy prezentowane w orzecznictwie, Sąd Najwyższy w uchwale składu 7 sędziów z 15 grudnia 2021 roku (III UZP 7/21, LEX nr 3274620) wyraził pogląd, że ubezpieczonemu, który pozostawał w zawodowej służbie wojskowej przed dniem 2 stycznia 1999r. i pobiera emeryturę wojskową wynoszącą 75% podstawy jej wymiaru obliczoną bez uwzględnienia okresów składkowych i nieskładkowych, z tytułu których jest uprawniony również do emerytury z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, wypłaca się jedno z tych świadczeń - wyższe lub wybrane przez niego.

Sąd, uwzględniając pogląd zaprezentowany w ww. uchwale oraz dokonując wykładni językowej i systemowej przedstawionych powyżej regulacji prawnych, przyjął, iż G. K., choć nabył prawo do emerytury wojskowej, jak również emerytury z FUS z tytułu ukończenia powszechnego wieku emerytalnego, to jest uprawniony do pobierania wyłącznie jednego z tych świadczeń. W przedmiotowej sprawie nie zostały spełnione przesłanki, umożliwiające odstąpienie od ogólnej zasady wypłacania jednego świadczenia. W realiach rozpatrywanego przypadku nie znajduje zastosowania przepis art. 95 ust. 2 ustawy, z racji tego, że ubezpieczony pozostawał w służbie wojskowej przed 2 stycznia 1999r. i przyznane mu przez Wojskowe Biuro Emerytalne świadczenie nie zostało obliczone wedle zasad określonych w art. 15a albo art. 18e ustawy z dnia 10 grudnia 1993r. o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin. Należy przy tym pamiętać, że omówione wyżej przepisy odnoszące się do wyjątków od reguły wypłacania jednego świadczenia, jako regulacje szczególne podlegają wykładni ścisłej, a ich rozszerzająca interpretacja jest niedopuszczalna.

Mając powyższe na uwadze, sąd, na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. orzekł o oddaleniu odwołania.